

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
DIREKCIJE ZA EUROPSKE INTEGRACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2008. GODINU**

Broj: 01/03-08-16-1-518/09

Sarajevo, svibanj 2009. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	NALAZI I PREPORUKE	5
1.	Uvod	5
2.	Postupanje po ranijim preporukama	5
3.	Sustav internih kontrola	6
4.	Planirani i izvršeni proračun	6
III.	KORESPONDENCIJA	9
	Privitak:	
	Tablica 1. Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu	10

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Temelj za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Direkcije za europske integracije BiH** (u daljnjem tekstu: Direkcija) i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima za godinu koja se završava na dan 31. prosinca 2008. godine.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Direkcije je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja tj. Pravilniku o finansijskom izvješćivanju institucija BiH («Službeni glasnik BiH» broj 33/07) i Pravilniku o računovodstvu proračuna institucija BiH broj 01-St4-16-1810/05. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za sukladnost poslovanja Direkcije sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o finansijskim izvješćima na temelju revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 12/06), INTOSAI revizijskim standardima («Službeni glasnik BiH» broj 5/01) i Međunarodnim standardima revizije (ISA). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te kako je poslovanje sukladno važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka s ciljem pribavljanja revizijskih dokaza o sukladnosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvješćima. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvješća.

Smatramo kako su pribavljeni revizijski dokazi dostatni i odgovarajući, te osiguravaju temelj za mišljenje revizora.

Mišljenje:

Prema našem mišljenju finansijska izvješća Direkcije prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obveza na dan 31. prosinca 2008. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Finansijsko poslovanje Direkcije u tijeku 2008. godine bilo je u svim materijalno značajnim aspektima sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Sarajevo, 19.05.2009. godine

Zamjenik glavnog revizora

Dževad Nekić

Glavni revizor

Milenko Šego

II. NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Na temelju Zakona o Vijeću ministara i ministarstvima Bosne i Hercegovine, Vijeće ministara BiH je 2002. godine donijelo Odluku o utemeljenju Direkcije, i istom se utvrđuje nadležnost, način rukovođenja, ostvarivanje suradnje i druga pitanja od značaja za Direkciju.

Direkcija je nadležna za:

- koordiniranje poslova na usklađivanju pravnog sustava BiH sa standardima za pristupanje Europskoj uniji;
- provjeru usuglašenosti svih nacrti zakona i propisa koje Vijeću ministara BiH dostavljaju ministarstva i upravne organizacije sa direktivama «Bijele knjige - Pripreme pridruženih zemalja Središnje i Istočne Evrope za integraciju u unutrašnje tržište Unije» i procedurama zadovoljavanja zahtjeva relevantne direktive;
- usuglašavanje aktivnosti organa i institucija u BiH koje se odnose na odgovarajuće aktivnosti potrebne za europske integracije;
- koordinaciju nad provođenjem odluka koje donose nadležni organi i institucije BiH, entiteti i Brčko distrikt Bosne i Hercegovine u odnosu na sve aktivnosti potrebne za europske integracije;
- učestvuje u aktivnostima ili izrađuje nacрте zakona, druge propise i smjernice koji se odnose na izvršavanje poslova koje je BiH dužna poduzimati u procesu uključivanja u europske integracije;
- djelovanje kao glavni operativni partner institucija Europske komisije u procesu stabilizacije i pridruživanja;
- koordinaciju pomoći Europske unije BiH.

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju je izvršio reviziju poslovanja Direkcije za 2007. godinu, o čemu je sastavljeno izvješće. Revizijom su utvrđene određene slabosti i nepravilnosti opisane u Izvješću o reviziji Direkcije za 2007. godinu i Direkciji je sugerirano da ih razmotri te da poduzme određene aktivnosti kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljali u daljnjem poslovanju.

Direkcija je u propisanom roku od 60 dana, sukladno odredbama članka 16. stavak 3. Zakona o reviziji institucija BiH, dostavila Odgovor o poduzetim aktivnostima radi nadilaženja slabosti i nepravilnosti koje su identificirane u Izvješću o reviziji za 2007. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2007. godinu te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo da je Direkcija realizirala sve preporuke kako slijedi:

- procedure javnih nabava su provedene sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH;
- sustav internih kontrola je unaprijeđen i kontinuirano se provode aktivnosti na daljnjem unapređenju.

3. Sustav internih kontrola¹

Revidiranjem poslovanja Direkcije uočili smo kako cjelokupni sustav internih kontrola koji podrazumijeva skup postupaka i mjera koje poduzima rukovodstvo klijenta u cilju osiguranja točnosti i pravilnosti evidentiranja financijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te učinkovito trošenje javnog novca, nije u cijelosti razrađen i definiran u dijelu planiranja nabava i planiranja i izvršenja proračuna.

Želimo skrenuti pozornost rukovodstvu Direkcije na proces izrade plana nabava i pravovremeno započinjanje procedura izbora dobavljača sukladno Zakonu o javnim nabavama. Uočeno je da plan nabava nije donesen na vrijeme sa utvrđenim prioritetima, procijenjenim vrijednostima i vrstom postupka za izbor najpovoljnijeg dobavljača što je imalo za posljedicu da je za pojedine nabave procedura izbora dobavljača relativno kasno pokrenuta, tako da su veći dio godine nabave vršene od dobavljača koji su izabrani u ranijem periodu (npr. nabava goriva procedura započeta 11.09.2008. godine, a ugovor zaključen 6.11.2008. godine, materijal za održavanje opreme (toneri) procedura započeta 12.11.2008. godine, a okončana 31.12.2008. godine iako je raniji ugovor važio do 29.10.2008. godine itd.).

Direkcija treba na vrijeme započeti procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača kako bi na vrijeme izvršila izbor dobavljača za nabave roba i usluga.

Nedostatak kvalitetnog sustava internih kontrola ili njegova nedostatna primjena može imati negativan utjecaj na racionalno upravljanje i poslovanje institucijom i nenamjensko trošenje proračunskih sredstava.

Preporuka: Revizija sugerira nastavak dogradnje postojećeg sustava internih kontrola i dosljednu primjenu postojećih pravila i procedura. Nadalje, potrebno je kreirati takav sustav internih kontrola koji će preventivno otklanjati sve moguće slabosti i nepravilnosti.

4. Planirani i izvršeni proračun

Zakonom o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2008. godinu odobrena proračunska sredstva Direkcije za 2008. godinu iznosila su 3.252.914 KM. Direkciji su odobrena sredstva za programe posebnih namjena u iznosu 458.917 KM tako da ukupno odobreni proračun Direkcije za 2008. godinu iznosi 3.711.831 KM.

¹ Interna kontrola je skup postupaka koje oblikuje uprava, rukovoditelji i ostali djelatnici sa svrhom stjecanja razumnog uvjerenja glede postizanja ciljeva u oblasti sljedećih kategorija: 1) učinkovitost poslovanja, 2) pouzdanost financijskog izvješćivanja i 3) usuglašenost s primjenjivim zakonima i propisima.

Direkcija je ostvarila proračun za 2008. godinu u iznosu 2.503.797 KM, što je manje za 1.208.034 KM od odobrenog, ili sa 67%, a što se vidi u priloženoj tablici Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu. (vidjeti privitak Tablica br. 1.).

Analizom procesa planiranja i izvršenja proračuna uočili smo da dinamika upošljavanja nije realizirana sukladno planiranim aktivnostima na početku godine te da određene proračunske pozicije imaju nizak postotak realizacije u odnosu na planirani proračun (npr: naknade troškova uposlenih 51%, nabava materijala 55%, izdaci za usluge prijevoza i goriva 67%, izdaci za osiguranje 15% itd.). Proračun je planiran za 85 uposlenih, a na dan 31.12.2008. godine bilo je 69 uposlenih.

Na nisku razinu ostvarenja proračuna najviše je utjecalo sljedeće:

- neiskorišćena sredstva za: plaće uposlenih 238.160 KM, naknade troškova uposlenih 236.682 KM, unajmljivanje imovine i opreme 123.807 KM;
- nije nabavljeno vozilo za što je planirano 35.000 KM (nije provedena procedura izbora dobavljača);
- neutrošena sredstva za programe posebne namjene u ukupnom iznosu 357.693 KM;

Prema našem mišljenju ovakav način planiranja nije zadovoljavajući, te bi trebalo uzimati u obzir realne planske zadatke koje Direkcija treba i može realizirati, i stvarno potrebne troškove za normalno i nesmetano ostvarivanje zakonite funkcije Direkcije.

Slabosti sustava internih kontrola kod planiranja ogledaju se u nedovoljno efikasnom korišćenju proračunskih sredstava jer se rezervira više sredstava nego što je potrebno za normalno funkcioniranje i ostvarivanje zakonom propisanih funkcija Direkcije, a s druge strane, postoji realna mogućnost da zbog nedostatka sredstava u tekućoj godini ostanu nerealizirani određeni projekti u drugim institucijama.

Preporuka: Preporučamo Direkciji da procesu planiranja posveti više pozornosti, obzirom da je kvalitetno planiranje proračuna strateški važna osnova za osiguranje materijalnih i ljudskih resursa te značajno za ekonomično i transparentno upravljanje sredstvima.

Ispitujući učinkovitost sustava internih kontrola u procesima planiranja i raspolaganja javnim sredstvima uočene su određene slabosti koje nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvješća i pravilnost poslovanja u 2008. godini, ali koje mogu imati utjecaja na poslovanje u budućem periodu. S tim u svezi utvrdili smo sljedeće:

Putni troškovi: Nalozi za službena putovanja nisu pravdani sukladno Odluci o načinu obračuna plaća i drugih naknada uposlenih u Vijeću ministara BiH, ministarstvima BiH i drugim institucijama i tijelima Vijeća ministara BiH, odnosno u roku od pet dana po završetku službenog putovanja.

Preporučamo Direkciji da se dosljedno pridržava propisa koji reguliraju službena putovanja.

Jubilarne nagrade i pokloni: Utvrdili smo da je Direkcija povodom Nove godine izvršila kupovinu poklon paketa za djecu uposlenih u iznosu 1.950,78 KM. Vezano za navedeno, mišljenja smo da Direkcija ne može utvrditi svojim internim aktom pravo na isplatu ove vrste naknada koja nije regulirana propisima iz radnog odnosa temeljem naknada uposlenima, odnosno da takvo pravo može biti utvrđeno na temelju odgovarajućih akata Vijeća ministara BiH jedinstveno, za sve korisnike koji se financiraju iz proračuna institucija BiH.

Preporuka: *U uvjetima kada još uvijek nisu donesena odgovarajuća jedinstvena pravila koja treba da reguliraju ovu vrstu izdataka, preporučamo da se ne vrše nabave poklon paketa za djecu, jer proračunska sredstva nisu namijenjena za te namjene.*

Izdaci za usluge obrazovanja i stručnog usavršavanja: Ukupno realizirani troškovi za stjecanje višeg stupnja obrazovanja u 2008. godini iznose 9.000,00 KM (za tri magisterija). Isplate za ove usluge vršene su sukladno «Pravilniku o stručnom obrazovanju i usavršavanju uposlenih u Direkciji», a na temelju odluke direktora. Testiranjem smo se uvjerali da Direkcija nije donijela program obrazovanja i usavršavanja uposlenih za 2008. godinu i da za navedene troškove nije provedena procedura internog oglasa s pozivom zainteresiranim djelatnicima za dostavljanje zahtjeva za dodjelu sredstava.

Preporuka: *Revizija je mišljenja da sve potrebe za određenom kvalificiranom radnom snagom Direkcija zadovoljava putem javnog konkursa preko Agencije za državnu službu BiH ili samostalno te se pretpostavlja da uposleni službenici i namještenici imaju zadovoljavajuću stručnu spremu za obavljanje poslova za koje ih je Direkcija uposlila, pa ne postoji potreba za njihovim doškolovanjem unutar sustava državne službe. Trebalo bi razlikovati stjecanje zvanja od redovnih edukacija u struci nakon stečenog zvanja.*

III. KORESPONDENCIJA

Direkciji je uručen Nacrt izvješća o reviziji za 2008. godinu na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija nije dostavila komentare na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća o reviziji.

Temeljem toga ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o reviziji.

Revizijski tim:

Vlatko Malbašić, viši revizor

Nataša Avdalović, revizor

Enes Alić, revizor

Davorka Gašanović, pomoćni revizor

Odobreni i izvršeni proračun za 2008. godinu

Tablica 1

DIREKCIJA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE BiH

Red. broj	Vrsta rashoda	Odobreni proračun	Promjena strukture proračuna	Ostala povećanja proračuna *	Ukupno proračun (3+4+5)	Izvršenje proračuna	Razlika (6-7)	Postotak (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Tekući izdaci	3.122.914	0	0	3.122.914	2.331.671	791.243	75
1.	Plaće uposlenih	1.641.810	0	0	1.641.810	1.403.650	238.160	85
2.	Naknade troškova uposlenih	478.680	0	0	478.680	241.998	236.682	51
3.	Putni troškovi	146.056	0	0	146.056	128.990	17.066	88
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	102.240	0	0	102.240	62.645	39.595	61
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	0	0	0	0	0	0	0
6.	Nabava materijala	38.948	0	0	38.948	21.379	17.569	55
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	19.474	0	0	19.474	13.124	6.350	67
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	389.484	0	0	389.484	265.677	123.807	68
9.	Izdaci za tekuće održavanje	38.452	0	0	38.452	24.879	13.573	65
10.	Izdaci za osiguranje	24.343	0	0	24.343	3.611	20.732	15
11.	Ugovorene usluge i druge usluge	243.427	0	0	243.427	165.718	77.709	68
II.	Kapitalni izdaci	130.000	0	0	130.000	70.902	59.098	55
1.	Nabava zemljišta	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabava građevina	0	0	0	0	0	0	0
3.	Nabava opreme	130.000	0	0	130.000	70.902	59.098	55
4.	Nabava ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0
5.	Rekonstrukcija i inves.održ.	0	0	0	0	0	0	0
III.	Tekući grantovi	0	0	0	0	0	0	0
1.		0	0	0	0	0	0	0
IV.	Programi posebne namjene	0	0	458.917	458.917	101.224	357.693	22
1.	“Administrativna podrška za implementaciju Jadranskog novog programa za susjedstvo”- CARDS 2004	0	0	38.193	38.193	22.136	16.057	58
2.	Administrativna podrška BiH Operativnoj strukturi za početnu fazu implementacije tri bilateralna IPA programa prekogranične saradnje sa susjednim zemljama	0	0	420.724	420.724	79.088	341.636	19
V.	Ukupan proračun	3.252.914	0	458.917	3.711.831	2.503.797	1.208.034	67
	Broj uposlenih				85	69	16	81